

DECIZIE

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător
judecători

Ala Cobăneanu
Ion Druță, Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Cronotrans”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lesnic Maria și Lesnic
Evsevii împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Cronotrans”, intervenient
accesoriu Lesnic Marian, cu privire la obligarea executării obligațiilor contractuale și
repararea prejudiciului material și moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2017 prin care s-a
admis cererea Societății cu Răspundere Limitată „Cronotrans” privind scutirea de la
plata taxei de stat, s-a scutit parțial Societatea cu Răspundere Limitată „Cronotrans” de
la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel,

c o n s t a ț ă :

La 17 septembrie 2015, Lesnic Maria și Lesnic Evsevii s-au adresat cu cerere de
chemare în judecată împotriva SRL „Cronotrans”, intervenient accesoriu Lesnic
Marian, solicitând obligarea SRL „Cronotrans” de a finisa toate lucrările conform
contractelor de investiții din 12 mai 2011 pentru apartamentul 90 MA, cu suprafața de
48, 2 m.p., blocul 3, etajul 6 și apartamentul 85 MA, cu suprafața de 48, 5 m.p., blocul
3, etajul 6, din mun. Chișinău, bd. Dacia, 44/2; obligarea de a perfecta actele necesare
și lucrările necesare pentru darea în exploatare a casei de locuit cu multe etaje;
obligarea de a conecta casa la energia electrică și gaz; încasarea prejudiciului în
legătură cu neonorarea obligațiunilor contractuale și anume procentul de întârziere în
sumă de 40 000 euro - echivalent în lei la ziua încasării pentru fiecare apartament în
parte; încasarea prejudiciului moral în sumă de 300 000 lei, precum și încasarea
costului materialelor utilizate pentru finisarea lucrărilor în sumă de 117 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 aprilie 2017, cererea
de chemare în judecată a fost admisă parțial, fiind obligată SRL „Cronotrans” să
execute contractele de investiții nr. 12/05/11 din 12 mai 2011 în partea dării în
exploatare a apartamentelor nr. 85 MA și 90 MA, situate în mun. Chișinău, bd. Dacia

44/2 și s-a încasat de la SRL „Cronotrans” în beneficiul lui Lesnic Evsevii și Lesnic Maria prejudiciul în legătură cu neexecutarea obligațiilor contractuale în mărime de 26 600 euro pentru fiecare, în valută națională la data executării obligației. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a încasat de la SRL „Cronotrans” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 33 148, 92 lei.

La 28 aprilie 2017, SRL „Cronotrans” a contestat cu apel (nemotivat) hotărârea primei instanțe, solicitând casarea hotărârii și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 august 2017, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Cronotrans” și s-a explicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 24 861 lei, stabilindu-i pentru aceasta termen până la 11 octombrie 2017.

La 11 octombrie 2017, SRL „Cronotrans” a depus cerere de apel motivată, solicitând totodată și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2017, s-a admis cererea SRL „Cronotrans” privind scutirea de la plata taxei de stat. S-a scutit parțial SRL „Cronotrans” de la plata taxei de stat în mărime de 14 861 lei, din taxa de stat integrală de 24 861 lei, la declararea apelului. Nu s-a dat curs cererii de apel, fiind obligat SRL „Cronotrans” să achite restul plății taxei de stat în mărime de 10 000 lei, stabilindu-i un termen până la 02 noiembrie 2017, ora. 10.00.

La 30 octombrie 2017, SRL „Cronotrans” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și emiterea unei noi încheieri prin care să fie admisă integral cererea de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului, cu remiterea pricinii la rejudecare.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată considerând-o ilegală și neîntemeiată.

În acest sens, susține că, instanța de apel nu a luat în considerare probele anexate la materialele dosarului care dovedesc imposibilitatea achitării taxei de stat.

Consideră că instanța de apel urma să admită integral cererea privind scutirea de la plata taxei de stat pentru a nu îngrădi accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil al apelantului.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Colegiul reține că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 12 octombrie 2017, însă careva date privind recepționarea acesteia de către recurent la dosar nu există. Prin urmare, recursul declarat de către SRL „Cronotrans” la data de 30 octombrie 2017, a fost depus în termenul prevăzut de lege.

Examinând argumentele recursului în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide

că recursul declarat de SRL „Cronotrans”, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Astfel, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 august 2017, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Cronotrans” și s-a explicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 24 861 lei, stabilindu-i pentru aceasta termen până la 11 octombrie 2017.

SRL „Cronotrans” s-a conformat parțial indicațiilor date prin încheierea menționată, depunând cererea de apel motivată, însă prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2017, s-a admis cererea SRL „Cronotrans” privind scutirea de la plata taxei de stat, fiind scutit parțial SRL „Cronotrans” de la plata taxei de stat în mărime de 14 861 lei, din taxa de stat integrală de 24 861 lei, la declararea apelului. Nu s-a dat curs cererii de apel și s-a obligat SRL „Cronotrans” să achite restul plății taxei de stat în mărime de 10 000 lei, stabilindu-i un termen până la 02 noiembrie 2017, ora. 10.00.

La caz, recurentul SRL „Cronotrans” invocă dezacordul cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2017.

Analizând conținutul încheierii contestate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, încheierea instanței de apel emisă în acest sens, este întemeiată și legală.

În susținerea poziției enunțate Colegiul consideră oportun de a reitera prevederile art. 364 alin. (1) CPC, potrivit cărora cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Articolul 4 alin. (1) din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, stipulează că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Aceeași concluzie derivă și din prevederile art. 85 alin.(4) CPC, care stabilește cazurile de scutire de la plata taxei de stat, inclusiv în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens.

În interpretarea corectă a normei enunțate, instanța de recurs notează că, scutirea de la plata taxei de stat, prin prisma art. 85 alin. (4) CPC, este dictată de capacitatea reală a justițiabilului de a achita taxa de stat calculată conform Legii taxei de stat nr.1216-XII din 03.12.1992, capacitate care urmează a fi apreciată de către instanță și care urmează a fi nemijlocit reflectată de probele anexate la dosar în acest sens.

Colegiul relevă că, întru argumentarea temeiniciei cererii de scutire de la plata taxei de stat, SRL „Cronotrans” a invocat lipsa surselor financiare disponibile pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În acest sens, la materialele cauzei a fost prezentat certificatul eliberat de BC „Mobias Banca” SA privind confirmarea soldului conturilor deținute de către SRL „Cronotrans”, din care rezultă deținerea unei sume insuficiente pentru achitarea taxei de stat.

La fel, din materialele dosarului Colegiul a constatat că, prin încheierea executorului judecătoresc Bănărescu Anatolie nr. 056-602-603/2016 din 31 martie 2016, s-a dispus aplicarea sechestrului pe bunul imobil al SRL „Cronotrans”, fapt confirmat prin extrasele din Registrul bunurilor imobile (f.d.143, 144 Vol I).

În același timp, instanța de recurs constată că, la materialele dosarului lipsește careva încheiere a executorului judecătoresc privind aplicarea sechestrului pe conturile bancare ale SRL „Cronotrans”.

Astfel, în opinia Colegiului, circumstanțele enunțate nu pot constitui drept temei pentru admiterea recursului, deoarece nu a fost dovedită situația financiară precară a recurentului, ce ar servi drept temei pentru scutirea integrală de la plata taxei de stat.

Din acest punct de vedere, Colegiul conchide că, instanței de judecată urma să-i fie prezentată și o informație deplină de la organul fiscal cu privire la deținerea tuturor conturilor bancare, precum și alte probe care ar confirma lipsa altor venituri și imposibilitatea de a achita integral taxa de stat.

De altfel, nici la cererea de recurs nu au fost prezentate probe privind existența sau inexistența mijloacelor financiare și/sau altor înscrisuri care ar permite instanței să evalueze în ansamblu starea financiară a recurentului în vederea scutirii de la plata integrală a taxei de stat, or, probele prezentate nu reflectă cu certitudine starea materială reală a solicitantului.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că, Curtea de Apel Chișinău corect a ajuns la concluzia de a scuti parțial SRL „Cronotrans” de la plata taxei de stat, acordându-i un termen rezonabil pentru achitarea taxei de stat în mărime de 10 000 lei.

Reieșind din cele relatate, Colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs poartă un caracter declarativ și sunt lipsite de suport probator.

Față de aceste considerente, Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespund cerințelor prevăzute de art. 6 parag. 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal, precum și cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa.

Astfel, Curtea Europeană a reiterat implicit că, însăși impunerea la achitarea taxei de stat nu constituie prin sine o limitare incompatibilă cu garanțiile articolului 6 din Convenție, în situația în care solicitantul nu a probat lipsa mijloacelor financiare (a se vedea *Romany Gaz Grup v. Moldova*, cererea nr. 11662, 10.06.2010).

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în hotărârea *Kreuz contra Poloniei* (§ 60) că exigența de plată a taxei de stat aferentă cererilor cu care sunt sesizate jurisdicțiile civile, nu poate fi considerată în sine drept o restricție adusă dreptului de acces la tribunal.

Instanța europeană a relatat în practica judiciară constantă că, dreptul la o instanță nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că, interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (*Tolstoy –Miloslavsky vs. Regatul Unit*), dar această restricție se impune a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normelor care guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a aplicat corect normele de drept procedural, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Cronotrans”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lesnic Maria și Lesnic Evsevii împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Cronotrans”, intervenient accesoriu Lesnic Marian, cu privire la obligarea executării obligațiilor contractuale și repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Ala Cobăneanu

judecători

Ion Druță

Iuliana Oprea